

Κλιματική ουδετερότητα και αιολική ενέργεια

Παναγιώτης Γ. Παπασταματίου

Ελληνική Επιστημονική Ένωση Αιολικής Ενέργειας ΕΛΕΤΑΕΝ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ, Σάββατο 24.10.2020

Την 16^η Σεπτεμβρίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την πρότασή της για αύξηση του στόχου μείωσης των εκπομπών σε τουλάχιστον 55% (από σημερινό στόχο 40%) έως το 2030. Η Επιτροπή ξεκαθάρισε ότι η κρίση COVID-19 δεν θα επισκιάσει την Πράσινη Συμφωνία για την Ευρώπη. Αντίθετα, το European Green Deal πρέπει να ενισχυθεί. Η πρόταση της Επιτροπής βασίστηκε στην ανάγκη να παραμείνει η Ευρώπη εντός της πορείας για κλιματική ουδετερότητα το 2050. Φυσικά, ο νέος στόχος υπόκειται σε διαπραγματεύσεις με το Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη που αναμένεται να ολοκληρωθούν πριν από το τέλος του 2020.

Την 6^η Οκτωβρίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ψήφισε υπέρ της αύξησης του ευρωπαϊκού στόχου στο 60% έως το 2030 (αυξημένο σε σχέση με το 55% που έχει προτείνει η Επιτροπή). Η απόφαση αυτή στηρίχθηκε πρωτίστως στις ψήφους των κοινοβουλευτικών ομάδων των Σοσιαλδημοκρατών, των Φιλελευθέρων, των Πρασίνων και της Αριστεράς και έλαβε ψήφους από την ομάδα του Λαϊκού Κόμματος και από ανεξάρτητους Ευρωβουλευτές. Πρόκειται για μια σημαντική εξέλιξη που δείχνει την **ευρεία διακομματική συμφωνία η Ευρώπη να παραμείνει προσηλωμένη στο στόχο της κλιματικής ουδετερότητας το 2050.**

Και η Κίνα στοχεύει να μηδενίσει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα έως το 2030 και να πετύχει την πλήρη ουδετερότητα από τον άνθρακα έως το 2060, όπως ανακοίνωσε ο Πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ στην ομιλία του στον ΟΗΕ την 22 Σεπτεμβρίου. Κανονικά, η είδηση αυτή θα έπρεπε να είναι από τις πρώτες σε όλα τα μέσα ενημέρωσης.

Τα παραπάνω δείχνουν ότι **η ταχεία προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, είναι μια παγκόσμια τάση.**

Στην Ελλάδα, η αύξηση του στόχου θα οδηγήσει σε ανάγκη αναθεώρησης του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα σε ακόμα πιο φιλόδοξη κατεύθυνση. Ο σημερινός στόχος για 35% διείσδυση Α.Π.Ε στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας δεν θα είναι αρκετός. Η απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα αφορά τον τομέα της ενέργειας (ηλεκτρισμός, θέρμανση, μεταφορές), αλλά φυσικά αγκαλιάζει και όλους τους τομείς της οικονομίας. Σε κάθε περίπτωση, **σε όλα τα σενάρια που παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η αιολική ενέργεια διαδραματίζει κυρίαρχο ρόλο.**

Στην Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια η αιολική ενέργεια έχει γνωρίσει άνθιση. Εκτός από τους ευρωπαϊκούς στόχους που αυξάνονται, βασικός λόγος αυτής της ανάπτυξης είναι η τεχνολογική εξέλιξη των νεότερων ανεμογεννητριών που εξασφαλίζουν

υψηλότερη παραγωγικότητα με χαμηλότερο κόστος. Αυτό οδηγεί σε μείωση του κόστους του ρεύματος για τους καταναλωτές.

Εφόσον συμφωνούμε ότι η αιολική ενέργεια -και γενικά οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας- είναι μέρος της λύσης για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, τότε ο δημοκρατικός διάλογος με ψυχραιμία και νηφαλιότητα, είναι βασική προϋπόθεση για την εγκατάσταση αυτών των επενδύσεων στην Ελλάδα. Ως ανθρώπινη δραστηριότητα, η αιολική ενέργεια έχει επιπτώσεις. Οι επιπτώσεις αυτές μπορεί να ελαχιστοποιηθούν με ορθή χωροθέτηση και κατάλληλα μέτρα που προβλέπονται στους περιβαλλοντικούς όρους.

Το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Α.Π.Ε. που είναι υπό αναθεώρηση, είναι μία μόνο παράμετρος της συνολικής περιβαλλοντικής αδειοδοτικής διαδικασίας στην Ελλάδα. Η διαδικασία αυτή είναι περίπλοκη, αναλυτική και χρονοβόρα. Η Ελλάδα διαθέτει ένα από τα πιο αυστηρά πλαίσια αδειοδότησης. Μόνο εάν περάσουν από το σύνολο αυτής της διαδικασίας οι επενδυτικές προτάσεις που έχουν λάβει κάποιες προκαταρκτικές άδειες, όπως είναι η λεγόμενη άδεια παραγωγής από τη ΡΑΕ, θα έχουν πιθανότητες υλοποίησης.

Η πλειοψηφία των σχεδίων που φαίνονται σε διάφορους χάρτες, όπως αυτόν της ΡΑΕ, τελικά δεν θα υλοποιηθούν. Αυτό που απαιτείται είναι σαφείς και καθαροί κανόνες και πολύ πιο γρήγορες διαδικασίες, ώστε η εξέταση των επενδύσεων να ολοκληρώνεται σύντομα και να υπάρχει οριστική απόφαση σε ένα εύλογο χρόνο λίγων ετών και όχι μετά από δεκαετία και πλέον. Η οριστική απόφαση μπορεί να είναι θετική ή αρνητική για την επένδυση. Αλλά πρέπει να λαμβάνεται σε εύλογο χρόνο, ώστε όλοι να γνωρίζουν τι θα γίνει και πού, ώστε να αποφεύγονται συγχύσεις και οι ανακρίβειες.

Λόγω επικαιρότητας, αξίζει μια ειδική αναφορά στο Αιγαίο. Το Αιγαίο διαθέτει τον 100% βεβαιωμένο ενεργειακό πλούτο της πατρίδας μας, το ανανεώσιμο δυναμικό του. Έως τώρα η Ελληνική πολιτεία έχει διαθέσει τεράστια ποσά και τεράστιο όγκο διπλωματικού κεφαλαίου στη πολιτική έρευνας και αξιοποίησης υδρογονανθράκων. Ακόμα και αν κάποτε βρεθούν υδρογονάνθρακες και ακόμα και αν αυτοί δικαιολογούν οικονομικά την εξόρυξή τους, τότε η εκμετάλλευσή τους θα ξεκινήσει σε πάνω από 15 έτη. Από την άλλη πλευρά το αιολικό δυναμικό του Αιγαίου, χερσαίο και θαλάσσιο, μπορεί να αξιοποιηθεί σήμερα. Και βεβαίως με σαφώς μικρότερες και κυρίως απολύτως προβλέψιμες επιπτώσεις στο περιβάλλον, τον τουρισμό και τις ανθρώπινες δραστηριότητες που μπορεί να ελαχιστοποιηθούν με ορθή χωροθέτηση, εφαρμογή των βέλτιστων πρακτικών και πιστή τήρηση της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας. Έτσι θα αυξάνουμε συνεχώς να οφέλη από την αιολική ενέργεια.